

Statsforvalterens tilråding til Miljødirektoratet om vern av skog for Tjuvberget i Holmestrand og Tønsberg kommuner

Blandingsskog med bøk i Tjuvberget

Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, april 2024

Innhold

1. FORSLAG	3
1.1 Hjemmelsgrunnlag	3
1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	3
1.3 Andre interesser	4
1.4. Planstatus	4
2. SAKSBEHANDLING	5
2.1 Saksbehandlingsprosesser	5
2.2 Forholdet til utredningsinstruksen	5
2.3. Forvaltningsmyndighet	5
3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	5
3.1 Avgrensning	5
3.2 Verneforskriften	5
4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	6
4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser	6
4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	6
4.3 Avveiing skogbruk – skogvern	6
5. Beskrivelse av området med merknader	6

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tilrår vern av Tjuvberget naturreservat i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold).

Tilrådingen omfatter 906 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 902 dekar, og av dette er 902 dekar produktiv skog.

Området som foreslås vernet er:

- Tjuvberget i Holmestrand og Tønsberg kommuner, Vestfold fylke

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilkåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Naturreservatet skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene

a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap)

b (arter og genetisk mangfold)

c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter).

Verneområdet skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommenende generasjoner.
- Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.
- Ingen trua arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til trua og nær trua arter og naturtyper skal bedres.

Opprettelse av verneområdet bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne dette naturområdet mot ulike typer inngrep, gir verneområdet også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Området vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10% vern av skog.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer viktige naturtyper og et antall truede og nær truede arter.

Vern av området bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Det foreslåtte verneområdet har stor variasjon og stort artsmangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av artsmangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir.

Vern av området vil også bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er rike og fattige edellauvskog, rike blandingsskog, gammel barskog og partier med fuktskog.

I denne verneplanen er verneverdiene for området særlig knyttet til edellauvskog og blandingskog. Det er flere rødlistede naturtyper og naturtyper med viktig økosystemfunksjon. Naturtypene vil bidra til å fylle mangler i skogvernet, samtidig som området bidrar til å bevare trua og nær trua arter.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslaget er hentet fra:

- *Naturbase*: <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/naturbase/>
- *Artskart*: <https://artskart.artsdatabanken.no/>

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er ved tiltak som hogst og ulike typer utbygging. Vern av det foreslåtte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av truede naturtyper og levested for truede arter, og dermed redusere den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringelser betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriftene kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel ikke vesentlige inngrep i områdene.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av området i kapittel 5.

Dersom området ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Andre interesser

Det går traktorveier og stier gjennom området og langs vannene er det noe båtopplag. Det ligger også et mindre grustak innenfor området. Det går en kraftlinje utenfor men i nærhet til vernegrensa i nord. Området grenser mot ferskvannet Korssjøen som er regulert med tanke på vannforsyning i kommunen. Vannet brukes ikke lenger til dette formålet.

1.4. Planstatus

Verneforslaget ligger innenfor område avsatt til LNFR (landbruks- natur- og friluftsområde).

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

Bakgrunnen for forslaget er tilbud fra private grunneiere i området, om frivillig vern av skog. Tilbudene kom inn 30. september 2021 via Viken Skog. Det er gjort registreringer av naturverdiene i området i 2019 og 2021 som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven.

Formell start på verneplanarbeidet for Tjuvberget ble meldt 19. mai 2023, og verneforslaget ble sendt på høring 14. desember 2023, jf. tabell under.

Navn	Tilbud	Oppstart	Høring
Tjuvberget	30.9.2021	19.5.2023	14.12.2023

2.2 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslaget på overordnet nivå og sammenhengen mellom nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 4 vurderes samfunnsnyttene av verneforslaget på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 5 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til det enkelte området fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en god gjennomføring.

Gjennom planprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er derfor oppfylt.

Avveiningene har ikke medført endringer i vernebestemmelser eller avgrensning i verneforslaget. Området er for øvrig ikke avveid opp mot skogbruksinteresser, jf. retningslinjer i rapport M-2007-2021, da tilbudet er mottatt før 1. februar 2022.

2.3. Forvaltningsmyndighet

Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når området vedtas vernet.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1 Avgrensning

Det er ingen endring i avgrensning i vernekartet etter høring, bortsett fra mindre justeringer mot enkelte veier og kraftlinje som ligger i ytterkant. Vernegrensen ligger minst 4 meter fra bilvei, 3 meter fra traktorvei og 7, 5 meter fra kraftlinje.

3.2 Verneforskriften

Foruten mindre endringer i formålsteksten, er det ingen endringer i verneforskriften. Endringene står i kursiv.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er i kommunes arealplan avsatt til landbruks-, natur-, og friluftsområde (LNFR- område). Områdets naturverdi er tidligere kartlagt ved naturtypekartlegging etter DN- håndbok 13 og Miljødirektoratets instruks (NiN), samt Miljøregistrering i skog (nøkkelbiotop/MiS- figur). Bruksinteresser er kartlagt gjennom høring av verneforslaget og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensning og forskriftutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvenser av vernet vil være positivt på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslaget vil også sikre området for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

Vurdere uttak av planta gran og eventuelt fristilling av grove eiker og ev. barlind. Ellers er det ingen kjente behov for skjøtsel.

4.3 Avveining skogbruk – skogvern

Området omfattes ikke av retningslinjene for avveining jf. rapport M-2007- 2021 *Skogvern og konsekvenser for avvirkingen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet*, da det er tilbudt av grunneierne før 1. februar 2022.

5. Beskrivelse av området med merknader

Totalareal: 906 dekar

Skogareal: 902 dekar

Produktiv skog: 902 dekar

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer bestemte typer natur i form av rike og friske edellauvskogtyper, rik sumpskog, rik blandingsskog og gammel granskog i lavlandet på høy bonitet. Området har svært stor variasjon i treslagssammensetning, samt flere store gamle trær og mye dødved.

Området har mange forekomster av trua arter og naturtyper, og har særlig betydning for biologisk mangfold.

OMRÅDEBESKRIVELSE

Skogområdet ligger i Holmestrand og Tønsberg kommune, mellom Revovannet (Holmsvannet) og Korssjøen. Området er langt og smalt og har en brattere lside ned mot Revovannet.

Området er lavereliggende og ligger i boreonemoral sone på berggrunn av rombeporfyr. Berggrunnen er trolig gjennomgående kalkrik, antakelig fordi berget er porøst og lettforvitret, og at denne rombeporfyren har høyt innhold av kalkrike mineraler.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Innenfor området er rike og friske naturtyper av edellauvskog dominerende. Det er også forekomster av gammel granskog med liggende død ved og fuktige naturtyper med gråor og svartor.

Skogen ligger på høyere boniteter og kun en mindre andel er lav bonitet eller impediment. Det er innslag av yngre og eldre produksjonsskog av gran og eldre produksjonsskog med lauv, øvrig skog er gammel skog (hogstklasse 5). Vegetasjonen er i hovedsak rik, med mye lågurtskog og innslag av høgstaude og rik sumpskogsmark.

Området vurderes å ha lite med nyere påvirkning i form av hogstflater, veier eller andre innretninger. Det går enkelte traktorveier og stier innenfor området og det er noe båtopplag langs kant til ferskvann.

VERNEINTERESSER

Det ble i 2004 og 2013 registrert enkelte naturtyper etter DN- håndbok 13 innenfor området; rik sump- og kildeskog, rik blandingskog i lavlandet og rik edellauvskog. Av nøkkelbiotoper er det tidligere registrert livsmiljøene; rik bakkevegetasjon, eldre lauvsuksesjon og liggende død ved.

I regi av Miljødirektoratet ble området kartlagt etter Miljødirektoratets instruks i 2021, som førte til flere naturtyper (37 områder) innenfor tilbudt areal. Det er naturtypene; hule eiker, gammel granskog med liggende død ved, lågurtedellauvskog (VU), rik svartorsumpskog (VU), lågurt eikeskog (VU), rik gråorsumpskog, frisk lågurtbøkeskog (NT), frisk lågurtedellauvskog (NT), høgstaude-edellauvskog (VU), lågurtfurskog (VU), lågurtalmlind-hasselskog (VU), gammel høgstaudegråorskog og gammel lågurtospeskog.

Naturtyper etter DN- håndbok 13 dekker 22% av tilbudt areal, og kartlagte naturtyper etter Miljødirektoratets instruks dekker 51% av arealet. Samlet dekker naturtypene 59 % av arealet.

Det er registrert mange rødlista arter og enkelte forvaltningsrelevante arter i området: barlind (VU), gul snyltekjuke (NT), skrukkeøre (NT), oremose (NT), fagerkjuke (NT), ask (EN), almeskinn (VU), almelav (NT), korallpiggsopp (NT), almekullsopp (NT), almeknorteskinn (NT), svartsoneskjule (NT), rynkeskinn (NT), rødtuppsopper (NT), kruskorallsopp (NT), lind (NT), alm (EN), fiskeørn (VU), musvåk, taksvale (NT), hønsehauk (VU) og tårnseiler (NT).

I antall er det 170 registrerte funn av rødlista arter innenfor området, der barlind, ask, alm og lind utgjør 120 av disse.

Tjuvberget vurderes til høy mangeloppfyllelse i skogvernet. Området dekker mangler i skogvernet som lavlandsskog, høybonitetsskog, biologisk gammel skog og rødlista naturtyper av edellauvskog, i tillegg til granskog med liggende død ved. Samtidig fanger området opp mye trua natur. Området er kartlagt to ganger etter ulike metodikk, og siste kartlegging etter Miljødirektoratets instruks (NiN) styrker verdisetningen av området med forekomster av rødlista naturtyper og naturtyper med sentral økosystemfunksjon. Samla vurderes Tjuvberget som et nasjonalt verdifullt område (***)

Gammel fuktskog med svartor i Tjuvberget.

Foto: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Inngrepsstatus og andre interesser:

Foruten traktorveier og stier er det ingen andre kjente inngrep i området.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen ble sendt til de lokale, regionale sentrale høringspartene og på høring til grunneiere, Holmestrand kommune, Tønsberg kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Nordre Vestfold Skogeierlag, Tønsberg og Omegns Botaniske selskap, Tønsberg og Omegn Turistforening, Holmestrand idrettsforening, Holmestrand Jeger- og Fiskerforening, Tønsberg soppforening og Holmestrand og Omegn Turistforening, Vestfold og Telemark Orienteringskrets, Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold, Vestfold Sau og Geit, LEDE AS, Vestfold Bonde- og Småbrukarlag, NJFF Vestfold Naturvernforbundet i Vestfold, Skagerak Energi AS, Birdlife Norge avdeling Vestfold, Skagerak Kraft, Statens vegvesen region sør.

AVINOR AS, Bane NOR Arna, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap, Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Norges naturvernforbund, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite, Norges Jeger- og Fiskerforbund sentralt, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv,

Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, BirdLife Norge, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NSB, hovedadministrasjonen, NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, SABIMA, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Universitetet i Oslo, Statens Vegvesen Vegdirektoratet og WWF-Norge.

Det har kommet inn 8 høringsuttalelser til verneforslaget:

BaneNor har gitt uttalelse den 2.1.2024:

«Verneplanen berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader».

Norges vassdrags- og energidirektorat har gitt uttalelse den 4.1.2024:

«Vi viser til melding om høring om verneprosess for Hvittingen og Tjuvberget naturreservat

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- **Det er flere energi- og vassdragsinteresser i området Hvittingen. Blant annet nettanlegg og vannforsyningsmagasin. Vi ber Lede AS og Skagerak Nett AS om å uttale seg, selv i tilfeller uten konflikt, og at nødvendige bestemmelser for drift og vedlikehold blir inkludert i forskriftene.**
- **Foreslåtte verneområdet Tjuvberget grenser til dammen Korssjøen som blir benyttet til vannforsyning av Holmestrand kommune. Lede AS har områdekonsesjon og eier et distribusjonsnett som ligger nært det foreslåtte verneområdet. Vi ber Lede AS og Skagerak Nett AS om å uttale seg, selv i tilfeller uten konflikt, og at nødvendige bestemmelser for drift og vedlikehold blir inkludert i forskriftene.**

Hvittingen:

- **Nettanlegg**

I Hvittingen eier Lede AS et 24 kV distribusjonsnett som ligger ved det foreslåtte verneområdet. Det er viktig at nettselskapene uttaler seg om aktuelle planer eller dersom forskriftene ikke dekker deres behov. Vi ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

- **Vannforsyningsmagasin**

Det foreslåtte verneområdet Hvittingen grenser til vannforsyningsmagasinet Orebergvann. Ansvarlig for vannforsyningsmagasinet er Holmestrand kommune. Vi ber statsforvalter ta kontakt med Holmestrand kommune slik at de får mulighet til å uttale seg om det er behov for tilpasninger i forbindelse med vern for å hensynta vannforsyningsmagasinet. NVE ber Holmestrand kommune uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Tjuvberget:

- **Vannforsyningsmagasin**

Tjuvberget grenser med et Korssjøen som reguleres i forbindelse med vannforsyningen. Det er Holmestrand kommune som eier magasinet. Vi ber statsforvalter ta kontakt med Holmestrand kommune slik at de får mulighet til å uttale seg om det er behov for tilpasninger i forbindelse med vern for å hensynta vannforsyningsmagasinet og Korssjøen dam. NVE ber Holmestrand kommune uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

- **Nettanlegg**

Når det kommer til Tjuvberget ligger nettanlegg nært, men utenfor foreslåtte verneområdet. NVE ber om at standardbestemmelser for nettanlegg blir inkludert i verneforskriften. Det er viktig at nettselskapene uttaler seg om aktuelle planer eller dersom standardbestemmelsene ikke dekker deres behov. Vi ber nettselskapene å uttale om det er behov i bestemmelser under. I tilfelle hvor

nettanlegg ligger utenfor verneområdet vil ikke disse bestemmelsene blir tatt inn med mindre netteier uttaler seg om de behøver disse:

- § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:

- o Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig. 3

- §7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:

- o Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- o Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.»

Statens vegvesen har gitt uttalelse den 23.1.2024:

«Merknader til opprettelse av verneplaner for frivillig verning av Hvittingen og Tjuvberget naturreservat - Holmestrand og Tønsberg kommuner

Vi viser til høring datert 14.12.2023 med forslag opprettelse av frivillig vern av Hvittingen og Tjuvberget naturreservat i Holmestrand og Tønsberg kommune.

Saken gjelder

Formålet med etablering av naturreservatet er å bevare område med gammel barskog, rik edellauvskog og rik blandingsskog i lavlandet, med forekomst av bl.a. lågurtedellauvskog, lågurtgranskog, lågurtfurusog og dødvedrike områder. Private grunneiere har tilbudt to skogområder til vern i form av naturreservat. De tilbudte områdene er naturfaglig registrert og er vurdert som regionalt og nasjonalt viktige skogområder. Områdene har forekomst av truede og sjeldne arter og naturtyper, og har særlig betydning for biologisk mangfold.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er «å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem». Vi uttaler oss på vegne av staten som forvalter av riksveg og etaten sine egne kulturminner, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har et overordnet ansvar for at trafikksikkerhet, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Dette gir oss rett til å stille krav til både statlige, fylkeskommunale og kommunale veger, gater og løsninger for gående og syklende.

Våre merknader til verningsforslaget

Vi forutsetter at drift og vedlikehold av E18 kan utføres uhindret langs det foreslåtte området ved Hvittingen. Arbeidet omfatter også drift og vedlikehold av skjæringer, fyllinger og tunnelportal.»

Lede AS har gitt uttalelse til den 29.1.2024:

«Lede AS («Lede») viser til melding om høring av forslag til vernegrenser og forskrift for Hvittingen og Tjuvberget naturreservat i Holmestrand og Tønsberg kommune, datert 14.12.2023 og med referanse 2022/3517.

Høringsfristen er satt til 20. februar 2024 og uttalelsen er dermed innen fristen.

1. Om høringen

Bakgrunnen for forslaget er tilbud fra grunneierne i de to områdene om frivillig vern av skog. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (SFVT) ønsker med høringen å få frem opplysninger om interesser som kan bli påvirket av det planlagte verneforslaget.

2. Elektriske anlegg i, og nær ved, de foreslåtte verneområdene

Lede har etter energiloven områdekonsesjon i Holmestrand og Tønsberg kommune. Dette innebærer at vi etablerer og drifter strømmettet i kommunene (høyspent og lavspent fordelingsnett). I tillegg har Lede anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunene.

I, og i nærheten av, verneområdene eier og drifter Lede flere elektriske anlegg, dette være nettstasjoner, høy- og lavspent luftnett og høy- og lavspent kablet nett.

3. Hvittingen

Lede har i dag etablert nett innenfor den foreslåtte områdeavgrensingen for Hvittingen verneområde, som vist til i Vernekart_Hvittingen. Lede informerer om at det er etablert en høyspent luftledning som strekker seg fra E18 ved Kjeksrød til Hvittingveien 400 på Hvittingen i midtre del av verneområde.

Samt at det er en nettstasjon tilhørende nettet plassert ved Hvittingveien 400. Se vedlagt Kart Hvittingen.

4. Tjuvberget

Lede har i dag ikke etablert nett innenfor den foreslåtte områdeavgrensingen for Tjuvberget verneområde, som vist til i Vernekart_Tjuvberget. Lede informerer likevel om at det er etablert en høyspent luftledning som går langs Langelivegen i nordre del av planområde, samt lavspent luftledning som krysser vannet ved Langeliveien 24 mot bebyggelsen i nærheten av den foreslåtte områdeavgrensingen ved Langeliveien 23 og Langeliveien 27. Se vedlagt Kart Tjuvberget.

5. Bemerkninger

Lede skal til enhver tid ha tilgang til eksisterende nett, dette for å gjennomføre hogst i ryddebeltet, sikringshogst, planlagte drift og vedlikeholdsoppgaver, samt gjennomføre arbeider på nettet ved uforutsette hendelser.

I verneplanens bestemmelser må det derfor sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen.

Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Vennligst ta kontakt på firmapost@lede.no dersom det skulle være noen spørsmål eller uklarheter».

Forsvarsbygg har gitt uttalelse den 7.2.2024.

«Vi registrer at de generelle unntakene fra ferdsselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med luftfarttøy og anser at Forsvarets virksomhet er ivaretatt i det generelle unntaket. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget».

Tønsberg kommune har gitt uttalelse den 15.2.2024:

«Utvalg for miljø, teknikk og næring- 007/24, har i møte 14.02.2024 18.00 fattet følgende vedtak: Tønsberg kommune er positive til opprettelse av at Tjuvberget naturreservat. Det er viktig at vernebestemmelsene utformes slik at eventuelle vannstandsendringer i Revovannet og Korssjø kan gjennomføres når formålet er å bedre vannkvaliteten. Vernebestemmelsene må utformes slik at skogsbilveien Skotvedtveien kan vedlikeholdes uten søknad».

Lede AS har gitt en tilleggsuttalelse etterspurt av Statsforvalteren den 11.3.2024:

«I områdene Tjuvberget og Hvittingen har høyspent luftlinjen et skogryddingsbelte langs ledningen på 7,5 m, målt horisontalt og vinkelrett ut til hver side fra ledningens senterlinje, totalt 15 m».

Holmestrand kommune har gitt uttalelse etterspurt av Statsforvalteren den 12.3.2024:

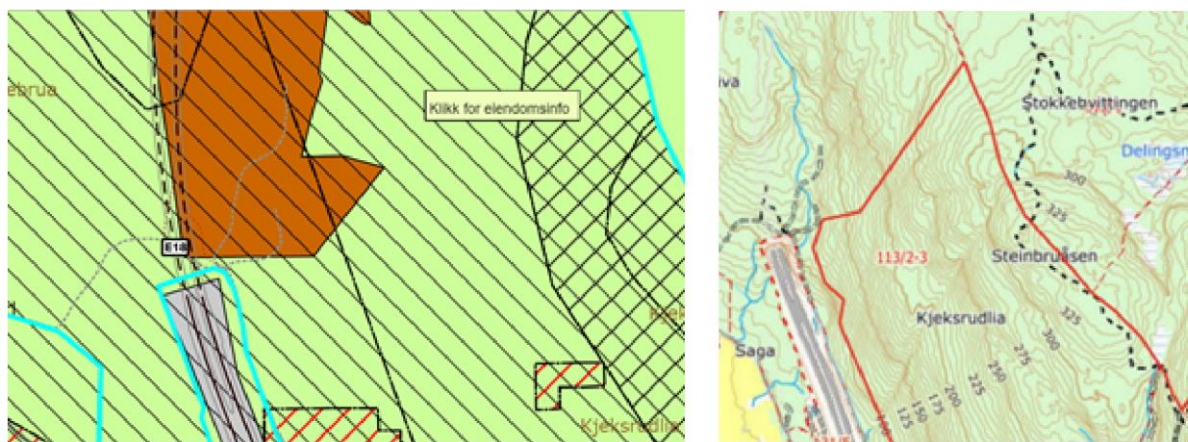
«I forbindelse med høring av opprettelse av Hvittingen og Tjuvberget naturreservat ønsker Statsforvalteren i Vestfold og Telemark at kommunen uttaler seg spesielt til vannforsyningsmagasinene Orebergvannet og Korssjøen, jf. høringsdokumentene.

Vannforsyningen i Korssjøen og Orebergvannet er i dag ikke en del av kommunens vannforsyningsystem. Det forutsettes at interesser for jordbruksvanning og private drikkevannsinteresser er avklart som del av prosessen.

Det påpekes at det kan være noe overlapp med en marginal del av arealet Hvittingen og foreslått areal til nytt deponi i Hanekleiva-Seteråsen. Dette gjelder i nordre-del av det foreslåtte verneområdet.

Avgrensning av foreslåtte areal for nytt deponi i Hanekleiva-Seteråsen er vist under. Informasjon om arealbruksendringen fremgår av konsekvensutredningen som følger forslaget til ny kommuneplan, s.143.

<https://holmestrand.kommune.no/f/i46f14e63-23d0-4cea-a430-c86a1cf990ec/kpa-ku-og-ros-medendringer-etter-behandling-i-fsk-010224.pdf>

Statsforvalterens kommentarer:

Statsforvalteren har tatt kontakt med Holmestrand kommune i tråd med uttalelsen til NVE der det påpekes at Korssjøen er regulert i forbindelse med vannforsyning i kommunen. Holmestrand kommune uttaler at Korssjøen i dag ikke er en del av kommunens vannforsyningsystem, men at det forutsettes at interesser for jordbruksvanning og private drikkevannsinteresser er avklart som del av prosessen.

Spørsmålet om slike interesser er forelagt grunneierne og det er ingen som har varslet at de i dag bruker vann til drikkevann eller jordbruksvanning fra verken Korssjøen eller Revovannet. Dersom det i fremtiden skulle bli aktuelt med jordbruksvanning, vil det være aktuelt å hente vann enten fra Revovannet eller elva nedstrøms vannet (Storelva).

Angående kraftledninger så ligger det ikke kraftledninger innenfor det foreslåtte verneområdet, men det går en høyspent luftlinje i nord, langs Langeliveien, rett utenfor vernegrensen. Lede AS uttaler at de til enhver tid skal ha tilgang til eksisterende nett b.la. for å gjennomføre hogst i ryddebeltet og sikringshogst.

Vernegrensa går utenfor ryddebeltet, dvs. minst 7,5 meter fra kraftlinjas midtpunkt eller mer. Dersom det er nødvendig å felle enkelttrær innenfor reservatgrensa for å sikre linja, må det søkes Statsforvalteren om tillatelse. Det er tatt inn i verneforskriften en bestemmelse om at drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting av akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg, i og inntil verneområdet, er tillatt etter § 4 l.

Tønsberg kommune uttaler at det er viktig at vernebestemmelsene utformes slik at eventuelle vannstandsendinger i Revovannet eller Korssjøen kan gjennomføres når formålet er å bedre vannkvaliteten. I tillegg uttaler kommunen at skogsbilveien Skotvedtveien skal kunne vedlikeholdes uten søknad.

Statsforvalterens vurdering av en mulig endring av vannstand i Revovannet er at det er vanskelig å ta det inn som en egen bestemmelse i verneforskriften, siden det ikke er noe som er konkret. Det må i så fall behandles som en søknad etter § 48 i naturmangfoldloven jf. § 8 i forskriften, dersom det blir aktuelt. At vannlinja vil kunne gå noe opp og ned vil i utgangspunktet ikke ramme vernebestemmelsene. Større deler av skogen som grenser mot Revovannet er for øvrig relativt bratt og en endring av vannstand vil av den grunn påvirke skogen i mindre grad enn ved flatere mark. Skotvedtveien ligger i god avstand fra vernegrensa og vedlikehold av veien vil ikke berøres av vernet.

Øvrige uttalelser til høringen tas til etterretning.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med mindre endring av verneforskrift og vernekart som beskrevet.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Tjuvberget i Holmestrand og Tønsberg kommuner

Vedlegg 2. Verneforskrift

Vedlegg 3. Høringsuttalelser samlet

